

Nakon masovnog pomora periski u uvali Dajla- Belveder snimljene žive jedinke

Kategorija: ISTRAAŽURIRANO: Ponedjeljak, 15 Travanj 2024 10:44

Objavljeno: Ponedjeljak, 15 Travanj 2024 10:44

U uvali Dajla – Belveder pronađene su žive jedinke mladih periski! Ovi nalazi iz uvale Dajla -Karigador ukazuju na važnost ovog područja za opstanak plemenite periske, kojoj prijeti izumiranje. Naime, uvala je to za čije očuvanje se već godinama bore Građanska inicijativa iz Dajle te građanska inicijativa i udruga "Moj lipi Karigador", uz podršku Zelene Istre, apelirajući da se spriječi devastacija i betonizacija za sada netaknute uvale Dajla-Karigador izgradnjom dviju luka otvorenih za javni promet.

Radi se o predimenzioniranim zahvatima koji uopće ne odgovaraju potrebama građana. Primjerice u Dajli postoji potreba za svega 25 vezova, a te se potrebe građana mogu zadovoljiti uređenjem i eventualnim malim proširenjem već postojeće lučice u Dajli kod samostana ili uređenjem postojećeg mola. I u Karigadoru je slična situacija i mještani se zalažu za uređenje postojećeg ribarskog mola s maksimalno 40 vezova. U međuvremenu su građani Karigadora uspjeli spriječiti prvočne planove o izgradnji marine od 200 vezova i čekaju da Općina to potvrdi i smanjenjem obuhvata u izmjenama prostornog plana Općine Brtonigla.

Što se tiče luke u Dajli-Belveder, nakon što se zbog mnogobrojnih primjedbi građana 2022. godine ponovila Ocjena o potrebi procjene zahvata na okoliš donesena je odluka Ministarstva da nije potrebna Studija utjecaja na okoliš za izgradnju luke Dajla. Gotovo nevjerojatno jer zahvat predviđa iskop oko 23 0000 m³ morskog sedimenta i stijenske mase te produblivanje morskog dna na dubine -2,5, -3 i -4 m, izgradnju lukobrana duljine 80 m, obalnog zida 135 m i istezališta za plovila, postavljanje dva plutajuća gata duljina po 45 m i širine 2,2 m.

Ali u navedenom Elaboratu su tada 2022. godine utvrdili da zbog pomora periski nema tog vrijednog staništa pa ga ni ne treba štititi. Ovo novo otkriće staništa, gotovo izumrle strogo zaštićene vrste periske, otvara stoga nova pitanja o obaveznoj zaštiti ovih staništa.

Podvodne fotografije i snimke kao nepobitan dokaz građanska inicijativa Dajla i Zelena Istra prijavili su 11.04.2024. u bazu Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te se očekuju sljedeći koraci s ciljem zaštite ovog staništa. Putem akcije „Jeste li ih vidjeli“, Zavod za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, potiče građane da dojavljaju lokacije na kojima su uočene žive jedinke plemenite periske te ih je u Jadranu registrirano svega desetak što ukazuje na izuzetnu važnost ovog nalaza.

Očuvanost i budućnost ovog mediteranskog endemskog školjkaša, kako u Jadranu, tako i u cijelom Mediteranu je nesigurna. Međunarodna unija za očuvanje prirode (IUCN) je u listopadu 2019. godine plemenitu perisku svrstala u kategoriju „kritično ugroženih vrsta“ (CR).

Plemenita periska (*Pinna nobilis*) je strogo zaštićena vrsta u Hrvatskoj sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama, što uključuje zaštitu vrste i njenih staništa. Plemenita periska nalazi se i na popisu vrsta Dodatka IV Direktive 92/43/EEZ o zaštiti prirodnih staništa i divljih biljnih i životinjskih vrsta (Direktive o staništima), stoga je njena stroga zaštitita i očuvanje populacija u povoljnem stanju obveza svih država članica Europske unije (EU). Također, vrsta je navedena u Dodatku II Protokola o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti u Sredozemlju – Konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja (Barcelonska konvencija).

Radi se o izuzetno plitkom moru što podrazumijeva da bi se zbog luke radikalno moralo uništiti

Nakon masovnog pomora periski u uvali Dajla- Belveder snimljene žive jedinke

Kategorija: ISTRAAŽURIRANO: Ponedjeljak, 15 Travanj 2024 10:44

Objavljeno: Ponedjeljak, 15 Travanj 2024 10:44

(arheološki i ekološki) zaštićeno podmorje, pa se nameće pitanje zašto to dozvoliti kad je u sklopu plana Grada Novigrada već predviđena velika luka u Antenaluu (350 vezova), već postoji luka u Novigradu (450 vezova) i samoj Dajli kod samostana (udaljena od planirane luke Dajla-Belveder 985 m).

Gradići koji žive u neposrednoj blizini buduće zahvata uložili su i prigovor i žalbu na izdanu građevinsku dozvolu Gradu Novigradu koja im je odbijena, te su se okupili i zajedno 12.4. predali i žalbu Ministarstvu navodeći sve argumente. Ovo su posljednji koraci u borbi za uvalu nakon godina i godina sudjelovanja u svim postupcima, slanja primjedbi dopisa, organiziranja konferencija i prosvjeda no, kako kažu građane ne i zadnji koraci!, izvjestili su iz Zelene Istre. (iPress)

